

at § 3 skulde affattes saaledes, som den nu staaer i Danmark's Riges Grundlov, var saa ringe, at een eller et Par Stemmer, om jeg ikke feiler, vilde have bragt Majoriteten til at blive Minoritet. Jeg var en af dem, som dengang bidrog til at danne denne Majoritet; men dengang forelaa heller ikke det Ændringsforslag, som nu er forelagt af et Par ærede Rigsdagsmænd, om jeg ikke feiler, fra Kjøbenhavns 3de og 4de Valgfreds, og Valget er altsaa nu ikke alene mellem det saakaldte Grundlovsudkast's Paragraph og Danmark's Riges Grundlovs Paragraph, thi der er nu et Tredie, som jeg skal tillade mig at anbefale, saameget mere, som det forekommer mig at være tilstrækkeligt godtgjort af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgfreds og af Flere, hvor farligt det er at optage Ordet „Staten“ i et Begreb, som det ikke almindeligviis har. Vi vide allesammen, hvor ofte der har været fremhævet, hvor mislikt det er at danne en Stat i Staten, og jeg troer, at naar det ikke er absolut nødvendigt, saa skulle vi ikke indlade os paa at danne tre, fire eller hvormange Stater det kan være i den egentlige Stat. Med Hensyn til de Ændringsforslag, som ere stillede af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 1ste Valgfreds (Lindberg), da skal jeg ogsaa tillade mig at anbefale dette. Jeg hørte vel, at den ærede Premierminister, da han omtalte Forslaget under Nr. 11, meente, at det vilde være mindre rigtigt og passende, hvis Kongen paa paa fem forskjellige Steder skulde aflægge Eden. Jeg for mit Vedkommende maa erkjende, at jeg aldrig har gjort af disse mange Eder, og heller ikke syntes om, at Eden kom ind i Danmark's Riges Grundlov; men, er den engang kommen der, saa har jeg meget store Betænkkeligheder ved at slette den ud, og naar den ærede Premierminister mener, at det kunde være mindre passende eller værdigt, at Eden blev aflagt flere Gange, saa, — næst det, som allerede er fremhævet af den ærede Forslagsstiller, nemlig: at der dog maa være En, der modtager Eden, naar en Anden aflægger den, samt at det dog vistnok maatte findes mindre passende, mindre rigtigt, hvis Kongen for Fællesforsamlingen aflagde en Ede, som ikke Fællesforsamlingen som saadan havde at

modtage; men derimod netop de Forsamlinger, som repræsenterer de særlige Landsdele, — næst dette, siger jeg, skal jeg tillade mig at tilføie, at der dog visseelig var en Tid her i Danmark, da man ikke fandt det upassende, at Kongen aflagde Ede baade paa Lyberghøj og paa Isøre, paa Viborg Thing og paa Urnehoved, altsaa paa fire forskjellige Steder. Men nu, siger man maastee, vil han komme til at aflægge den paa hele fem Steder, idet man peger paa Isehoe og Røgeburg, eller hvilke andre Steder, man nu vil vælge. Ja, svarer jeg, det er, fordi Danmark siden den Tid er blevet saa mægtigt stort; men heri vil man dog vel ingen Ulykke finde. Altsaa, at Eden skal aflægges flere Steder, kan dog i og for sig, forekomme det mig, ikke gjøre det mindre tilrådeligt at gaae ind paa nærværende Forslag; thi, kunde, som sagt, Kongen forhen aflægge Eden paa fire Steder, og undertiden gjorde han det paa det femte med, nemlig i Fyen, saa troer jeg, at han kan gjøre det Samme endnu. — Hvad det næste Forslag, det under Nr. 12 angaaer, som er stillet af samme Rigsdagsmand, saa skal jeg ogsaa tillade mig paa det Bestemteste at slutte mig dertil. Jeg kan ikke andet end finde, at det er i høieste Grad vigtigt, hvad Danmark's Riges Grundlov for nærværende Tid foreskriver, at alle Lovforslag og alle vigtige Regjeringsforanstaltninger forelægges Statsraadet; det har visseelig sin store Betydning, og det har ogsaa under det forste constitutionelle Liv; vi allerede have levet, haft denne sin Betydning, at man, naar et eller andet Lovforslag indkom her for Rigsdagen, da vidste, at det ikke alene bares af den enkelte Minister, som forelagde det, men at det var Noget, der forinden havde været gjort til Gjensand for Overveielse af det samlede Statsraad, og at hele det samlede Statsraad med den enkelte Minister, der forelagde det, deelte Ansvar for det, hvad det nu kunde være, for det forelagte Lovforslag. Det har blandt andet ogsaa den Betydning, at, naar en saadan enkelt Minister afgaaer, enten ved Entledigelse eller ved Døden, saa er endnu ikke den Idee, som ligger i det forelagte Lovforslag, bortdød, fordi den lever i de Statsraader, der endnu ere blevne tilbage.